

This Question Paper contains 20 printed pages.

(Part - A & Part - B)

Sl.No. 0900193

052 (G)

(MARCH, 2019)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)

પ્રશ્ન પેપરનો સેટ નંબર જેની
સામેનું વર્તુળ OMR શીટમાં
ઘણું કરવાનું રહે છે.

Set No. of Question Paper,
circle against which is to be
darken in OMR sheet.

09

Part - A : Time : 1 Hour / Marks : 50

Part - B : Time : 2 Hours / Marks : 50

(Part - A)

Time : 1 Hour]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-A માં હેતુલક્ષી પ્રકારના 50 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 2) પ્રશ્નોની ક્રમ સંખ્યા 1 થી 50 છે અને દરેક પ્રશ્નનો ગુણ 1 છે.
- 3) કાળજીપૂર્વક દરેક પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને OMR શીટમાં જવાબ લખવો.
- 4) આપને અલગથી આપેલ OMR પત્રકમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળને બોલપેનથી પૂર્ણ
● ઘણું કરવાનું રહેશે.
- 5) રફ કાર્ય હેતુ આ ટેસ્ટ બુકલેટમાં જ આપેલી જગ્યા પર કરવાનું રહેશે.
- 6) પ્રશ્નપત્રકમાં ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્રક સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનું રહેશે.
- 7) વિદ્યાર્થીઓ જરૂર જણાય ત્યાં સાદા કેલ્ક્યુલેટર અને લોગ ટેબલનો ઉપયોગ કરી શકશે.

- 1) પ્લેટિનમની સપાઠી પર NH_3 નું વિઘટન શૂન્ય કરુની પ્રક્રિયા છે. જો $K = 2.5 \times 10^{-4}$ મોલ/લીટર.સેકન્ડ $^{-1}$ હોય તો H_2 ના ઉત્પાદનનો વેગ મોલ/લીટર.સેકન્ડ $^{-1}$ એકમમાં કેટલો થશે ?

૨૬ કાર્ય

- (A) 7.5×10^{-4}
(B) 2.5×10^{-4}
(C) 5.0×10^{-5}
(D) 0.5×10^{-6}

2) $\log_{10} K$ વિદ્ધ $\frac{1}{T}$ ના આલેખના ઢાળનું મૂલ્ય શું હશે ?

(A) $-\frac{Ea}{2.303 R}$

(B) $-\frac{Ea}{R}$

(C) $-\frac{K}{2.303}$

(D) $-K$

3) પ્રારંભિક દ્વિ-આણિક પ્રક્રિયા માટે નીચેનામાંથી કયો સંબંધ સાચો છે ?

(A) પ્રક્રિયા કમ $\leq$ આણિકતા

(B) પ્રક્રિયા કમ $>$ આણિકતા

(C) પ્રક્રિયા કમ = આણિકતા

(D) પ્રક્રિયા કમ $<$ આણિકતા

4) નીચા દબાણે લેઝ્યૂર અધિશોષણ સમતાપી માટે કયું સમીકરણ સાચું છે ?

(A) $\frac{x}{m} = ap$

(B) $\frac{x}{m} = \frac{b}{a}$

(C) $\frac{x}{m} = \frac{1}{n} \times p$

(D) $\frac{x}{m} = \frac{a}{b}$

૨૬ કાર્ય

5) ઉત્સેચકો શાના બનેલા હોથ છે ?

- (A) લિપિડ
 (B) કાર્બોહાઇડ્રેટ્સ
 (C) વિટામીન
 (D) પ્રોટીન

6) ધન ભારિત કલિલ માટે આધનોનો અસરકારક રૂક્ષણ શક્તિનો ઘટતો કમ કથો છે ?

- (A) $\text{PO}_4^{-3} > \text{SO}_4^{-2} > \text{Cl}^-$
 (B) $\text{SO}_4^{-2} > \text{PO}_4^{-3} > \text{Cl}^-$
 (C) $\text{Cl}^- > \text{SO}_4^{-2} > \text{PO}_4^{-3}$
 (D) $\text{Cl}^- > \text{PO}_4^{-3} > \text{SO}_4^{-2}$

7) 2, 3 - ડાય મિથાઈલ બ્યુટ્- 2 - ઈન $\xrightarrow[\text{(ii) Zn/H}_2\text{O}]{\text{(i) O}_3}$ પ્રક્રિયામાં અંતિમ નિપ્ફ કઈ મળશે ?

- (A) પ્રોપેનોન
 (B) પ્રોપેનાલ, પ્રોપેનોન
 (C) પ્રોપેનોલ, ઈથેનાલ
 (D) પ્રોપેનાલ, પ્રોપેનોલ

8) નીચેના પૈકી ક્યુ સંયોજન સાંદ્ર આલ્કલીની હજરીમાં વિષમીકરણની પ્રક્રિયા આપશે ?

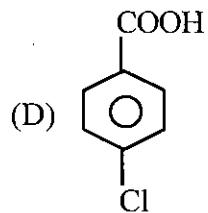
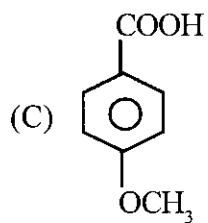
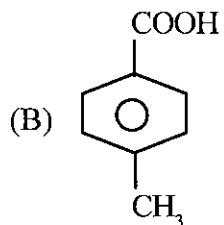
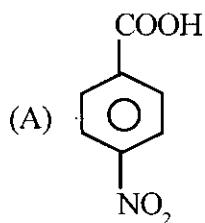
- (A) એસિટોન (B) એસિટાલ્ડીહાઇડ
 (C) એસિટોફિનોન (D) ફોર્માલ્ડીહાઇડ

9) કયા પદાર્થના જળવિભાજનથી એસિટિક એસિડ મેળવી શકાય છે ?

- (A) પ્રોપેનોઈલ ક્લોરાઈડ
 (B) એસિટો નાઈટ્રોઇલ
 (C) એસિટોન
 (D) એસિટાલ્ડીહાઇડ

10) કયા એસિડ માટે pK_a નું મૂલ્ય સૌથી વધારે છે ?

૨૬ કાર્ય

11) ક્ષુપ્રસ ક્લોરાઈડની ઘરા અમણ આધારીત ચુંબકીય ચાકમાત્રા નીચેના પૈકી કઈ છે ?

- (A) 0.0 B.M.
- (B) 1.73 B.M.
- (C) 4.90 B.M.
- (D) 2.83 B.M.

12) ટેન્ટિસ્ટ કઈ મિશ્રધાતુનો ઉપયોગ દાંતના પોતાણ પૂરવા માટે કરે છે ?

- (A) Hg + Ag + Sn + Cu + Zn
- (B) Hg + Ag + Cu
- (C) Hg + Ag + Cu + Sn
- (D) Ag + Sn + Cu + Zn

- 13) પોટેશિયમ ડાય ક્રોમેટના ઉપયોગો પૈકી નીચેના ક્યા ઉપયોગો સાચા છે ?

  - રેડોક્સ અનુમાપનોમાં સૂચક તરફિ.
  - COD ના માપનમાં પ્રક્રિયક તરફિ.
  - કાર્બનિક સંયોજનોના સંશોધણામાં રિડક્ષન કર્તા તરફિ.
  - ચર્મ ઉધોગોમાં.

(A) (i) અને (iii)
(B) (i)
(C) (ii) અને (iv)
(D) (i), (ii) અને (iii)

14) નીચે વિધાન (A) આખ્યુ છે. અને તેનું કારણ (R) આપેલું છે. તેના માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી ક્યો વિકલ્પ સાચો હશે ?

વિધાન (A) : Cr થી Cu સુધી પરમાણ્ણિય નિન્યા લગભગ સમાન છે.

કારણ (R) : 3d કક્ષકમાં ઉભેરાતા ઈલેક્ટ્રોનની શિલ્ડિંગ અસર 4s કક્ષકમાં રહેતા ઈલેક્ટ્રોનની કેંદ્ર પ્રત્યેના આકર્ષણ બળમાં ઘટાડો કરે છે.

(A) A અને R બંને સાચા છે. R એ A ની સાચી સમજૂતી નથી.
(B) A અને R બંને સાચા છે. R એ A ની સાચી સમજૂતી છે.
(C) A સાચું છે, R ખોટું છે.
(D) A ખોટું છે, R સાચું છે.

15) નીચેના પૈકી ક્યા સંકીર્ણ માટે Δ_0 સૌથી ઓછું થશે ?

(A) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{3+}$
(B) $[\text{Co}(\text{CN})_6]^{3-}$
(C) $[\text{Co}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$
(D) $[\text{Co}(\text{C}_2\text{O}_4)_3]^{3-}$

16) એમોનિયમ ડાય એમાઈન ડાય ઓક્ઝિલેટો કોબાલ્ટે (III) માં રહેલી સંકાંતિ ઘાતુ આયનની પ્રાથમિક સંયોજકતા અને દ્વિત્યક સંયોજકતા અનુક્રમે કઈ છે ?

(A) 3,6
(B) 3,4
(C) 0,4
(D) 1,6

17) નીચેના પૈકી સંક્રિયા સંયોજનોની કઈ જોડ બંધનીય સમગ્રકતાનું ઉદ્ઘરણ છે ?

૨૬ કાર્ય

- (A) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_5\text{NO}_3]\text{Cl}$ અને $[\text{Co}(\text{NH}_3)_5\text{Cl}]\text{NO}_3$
- (B) $[\text{Cr}(\text{H}_2\text{O})_6]\text{Cl}_3$ અને $[\text{Cr}(\text{H}_2\text{O})_5\text{Cl}]\text{Cl}_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$
- (C) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{3+} [\text{Cr}(\text{CN})_6]^{3-}$ અને $[\text{Cr}(\text{NH}_3)_6]^{3+} [\text{Co}(\text{CN})_6]^{3-}$
- (D) $[\text{Co}(\text{NO}_2)(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}_2$ અને $[\text{Co}(\text{ONO})(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}_2$

18) p-ટોલ્યુઈન ડાયક્રોનિયમ ક્લોરાઇડ $\xrightarrow{\text{SnCl}_2 + \text{HCl}}$ પ્રક્રિયાની નિપણ કઈ હશે ?

- (A)
- (B)
- (C)
- (D)

19) ક્ર્યુ સંયોજન પ્રકાર કિયાશીલ છે ?

- (A) બ્યુટેન - 2 - એમાઈન
- (B) બ્યુટેન - 1 - એમાઈન
- (C) 2 - મિથાઈલ પ્રોપેન - 1 - એમાઈન
- (D) 2 - મિથાઈલ પ્રોપેન - 2 - એમાઈન

20) ક્યા સંયોજનનું LiAlH_4 વડે રિડક્શન કરતાં દ્વિત્યક એમાઈન મળે છે ?

૨૬ કર્ય

- (A) ઈથાઈલ આઈસો સાયનાઈડ
- (B) નાઈટ્રોઇથેન
- (C) ઈથીનેમાઈડ
- (D) ઈથેન નાઈટ્રોઇલ

21) ક્યુ સંયોજન કાર્બાઈલ એમાઈન કસોટી આપશે ?

- (A) ડાય ફિનાઈલ એમાઈન
- (B) બેન્જાઈલ એમાઈન
- (C) N, N – ડાય મિથાઈલ એનીલીન
- (D) N – મિથાઈલ બેન્જિનેમાઈન

22) નીચેના પૈકી ક્યા ધન પદાર્થમાં ઘટક ફળો વચ્ચે વિક્ષેપન બળો પ્રવર્તે છે ?

- (A) CO_2
- (B) SiO_2
- (C) H_2O
- (D) SO_2

23) $X_2 Y_3$ સૂત્ર ધરાવતા સંયોજનના સ્ફટિકમાં Y પરમાણુઓ CCP રીતે ગોઠવાયેલા છે. તો X પરમાણુઓ દ્વારા સમચતુષ્ટકીય હીદ્રોનોકેટલો ભાગ રોકાયેલો હશે ?

૨૬ કાર્ય

(A) $\frac{2}{3}$

(B) $\frac{1}{3}$

(C) $\frac{1}{4}$

(D) $\frac{3}{4}$

24) નીચેના પૈકી કઈ ક્ષતિમાંકેટલાક ધન આયન આંતરાતીય સ્થાનમાં ગોઠવાય છે ?

(A) ધાતુ વધારો ક્ષતિ

(B) શોટકી ક્ષતિ

(C) ફેન્કલ ક્ષતિ

(D) આંતરાતીય ક્ષતિ

25) મેનેટાઇટ નીચે પૈકી કયા ચુંબકીય પદાર્થ તરફિ ઓળખાય છે ?

(A) ફેરોમેનેટિક

(B) પ્રતિચુંબકીય

(C) એન્ટિફરોમેનેટિક

(D) ફરીમેનેટિક

26) નીચેના પૈકી ક્યા જલીય દ્રાવણનું ઉત્કલનબિંદુ સૌથી વધારે છે ?

૨૬ કાર્ય

(A) $0.2 \text{ m Ba(NO}_3)_2$

(B) 0.1 m NaCl

(C) $0.01 \text{ m Na}_3\text{PO}_4$

(D) 0.03 m KNO_3

27) $0.05\% \text{ w/v CaCl}_2$ ના જલીય દ્રાવણના વજન-કદથી ppm કેટલા થાય ?

(A) 0.05

(B) 500

(C) 50

(D) 5

28) એસિટોન અને કાર્બન ડાય સલ્ફાઈડના મિશ્રણથી બનતા દ્રાવણ માટે નીચેનામાંથી શું ચોખ્ય છે ?

(A) $\Delta H_{\text{mix}} < 0$

(B) રાઉલ્ટના નિયમથી ઋણ વિચલન

(C) $\Delta V_{\text{mix}} > 0$

(D) રાઉલ્ટનો નિયમ પાળે છે.

29) $E^\circ_{\text{Cl}_2|2\text{Cl}^-} = 1.36 \text{ V}$ અને $E^\circ_{\text{Br}_2|2\text{Br}^-} = 1.09 \text{ V}$ થી રચાતા વીજકોષમાં નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયા શક્ય બનશે ?

૨૬ કાર્ય

- (A) $2\text{Br}^- + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{Br}_2 + 2\text{Cl}^-$
- (B) $2\text{Cl}^- + 2\text{Br}^- \rightarrow \text{Cl}_2 + \text{Br}_2$
- (C) $\text{Br}_2 + 2\text{Cl}^- \rightarrow 2\text{Br}^- + \text{Cl}_2$
- (D) $\text{Cl}_2 + \text{Br}_2 \rightarrow 2\text{Cl}^- + 2\text{Br}^-$

30) દ્રાવણની આધનીય વાહકતા ક્યા પરીબળ પર આધાર રાખતી નથી ?

- (A) દ્રાવકની પ્રકૃતિ
- (B) વિધુત વિભાજયની સાંક્રતા
- (C) વિધુત વિભાજયની પ્રકૃતિ
- (D) દ્રાવણમાં ઉત્પન્ન થયેલા અણુઓના કદ

31) લેટ સંગ્રહક કોષને ચાર્જિંગ કરતાં _____.

- (A) દ્રાવણ મંદ બને છે.
- (B) દ્રાવણમાંનો H_2SO_4 વપરાય છે.
- (C) વિધુત ધૂબ પરનો Pb વપરાય છે.
- (D) એક વિધુત ધૂબ પર PbO_2 જમા થાય છે.

32) $\Delta_m^{\circ}(NH_4OH)$ માટે શું સાચું છે ?

- (A) $\Delta_m^{\circ}(NH_4Cl) + \Delta_m^{\circ}(NaOH) - \Delta_m^{\circ}(NaCl)$
- (B) $\Delta_m^{\circ}(NH_4Cl) + \Delta_m^{\circ}(NaCl) - \Delta_m^{\circ}(NaOH)$
- (C) $\Delta_m^{\circ}(NaOH) + \Delta_m^{\circ}(NH_4Cl) - \Delta_m^{\circ}(HCl)$
- (D) $\Delta_m^{\circ}(NaCl) + \Delta_m^{\circ}(NH_4Cl) + \Delta_m^{\circ}(NaOH)$

33) દ્રવગલન પદ્ધતિ વડે કઈ ધાતુનું શુદ્ધિકરણ કરી શકાય ?

- (A) લેડ
- (B) ટીન
- (C) આયર્ન
- (D) નિકલ

34) ધાતુ કર્મવિધિમાં કઈ પદ્ધતિ કાચી ધાતુના સૈન્ટ્રિકરણમાં વપરાતી નથી ?

- (A) પ્ર-દ્રાવણ
- (B) ચુંબકીય અલગીકરણ
- (C) ફીણ પદ્ધતિ
- (D) જલીય પ્રકાલન

35) એકવારિજ્ઞામાં પ્લેટિનમ કયા સંક્રિએં ર્વદ્ધપે દ્રાવ્ય થાય છે ?

- (A) $[Pt(NO_3)_4Cl_5]^{2-}$
- (B) $[Pt(NO_3)_2Cl_2]$
- (C) $[PtCl_6]^{2-}$
- (D) $[PtCl_4]^{3-}$

36) ડાય ક્લોરીન વાયુની એમોનિયા વાયુ સાથેની પ્રક્રિયામાં ડાય ક્લોરીન વાયુનું પ્રમાણ વધુ હોય ત્યારે ક્યો વિસ્ફોટક પદાર્થ બને છે ?

૨૬ કાર્ય

- (A) નાઈટ્રોજન ટ્રાય ક્લોરાઇડ
- (B) નાઈટ્રોજન (II) ઓક્સાઇડ
- (C) એમોનિયમ ક્લોરાઇડ
- (D) એમોનિયમ ક્લોરાઇડ અને ડાય નાઈટ્રોજન વાયુ

37) નીચેના પૈકી કેનોનનું ક્યુ સંયોજન સમચોરસ પિરામીડલ બંધારણ ધરાવે છે ?

- (A) XeO_3
- (B) XeO_2F_2
- (C) XeOF_4
- (D) XeF_6

38) નીચેના પૈકી ક્યો પદાર્થ આલ્કલી અને I_2 ના મિશ્રણ સાથે ટ્રાય આયોડો મિથેન બનાવતું નથી ?

- (A) ડાય મિથાઇલ કિટોન
- (B) પ્રોપેન્ – 1 – ઓલ
- (C) ઈથેનોલ
- (D) ઈથેનાલ

39) ક્યુ સંયોજન જલીય NaOH સાથે સરળતાથી એક આંગ્યિય કેન્દ્રાનુરાગી વિસ્થાપન પ્રક્રિયા આપશે ?

- (A) $\text{C}_6\text{H}_5 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{Cl}$
- (B) $\text{C}_6\text{H}_5 - \text{CH} - \text{CH}_3$
|
Cl
- (C) $\text{C}_6\text{H}_5 - \text{C} - \text{CH}_3$
|
 C_6H_5
- (D) $\text{C}_6\text{H}_5 - \text{CH}_2 - \text{Cl}$

- 40) ક્લોરોફોર્મનો નિશ્ચેતક તરીકે ઉપયોગ કરતા પહેલા તેમાં કયો પદાર્થ ઉમેરવામાં આવે છે ? ૨૬ કાર્ય
- ઇથાઈલ આલ્કોહોલ
  - એસિટોન
  - મિથાઈલ ઇથાઈલ કિટોન
  - મિથિલીન ક્લોરાઈડ
- 41) પદાર્થ A $\xrightarrow[573\text{ K}]{\text{Cu}}$ આઈસો બ્યુટીલીન પ્રક્રિયામાં પદાર્થ A નું બંધારણીય સૂત્ર ક્યું છે ?
- $\text{CH}_3 - \underset{\text{OH}}{\underset{|}{\text{CH}}} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$
  - $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{OH}$
  - $\text{CH}_3 - \underset{\text{CH}_3}{\underset{|}{\text{CH}}} - \text{CH}_2 - \text{OH}$
  - $\text{CH}_3 - \underset{\text{CH}_3}{\underset{|}{\text{C}}} - \text{OH}$
 $\quad \quad \quad |$
 $\quad \quad \quad \text{CH}_3$
- 42) ઈથેનોલની 12 ગ્રામ Mg સાથે પ્રક્રિયા કરતાં STP એકેટલા લિટર ડાય હાઇડ્રોજન વાયુ ઉત્પન્ન થશે ? (Mg = 24 ગ્રામ / મોલ)
- 22.4 લિટર
  - 11.2 લિટર
  - 2.24 લિટર
  - 5.6 લિટર

43) નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયાથી ઈથર સંયોજન સરળતાથી બનશે ?

૨૬ કાર્ય

- (A) $(\text{CH}_3)_3 \cdot \text{C} \cdot \text{ONa} + (\text{CH}_3)_2 \cdot \text{CH} \cdot \text{Cl} \rightarrow$
- (B) $(\text{CH}_3)_3 \cdot \text{C} \cdot \text{ONa} + \text{CH}_3\text{Cl} \rightarrow$
- (C) $(\text{CH}_3)_3 \cdot \text{C} \cdot \text{ONa} + (\text{CH}_3)_3 \cdot \text{C} \cdot \text{Cl} \rightarrow$
- (D) $\begin{matrix} \text{CH}_3 - \text{CH} - \text{ONa} + \text{CH}_3 - \text{CH} - \text{CH}_3 \rightarrow \\ | \qquad \qquad \qquad | \\ \text{CH}_3 \qquad \qquad \qquad \text{Cl} \end{matrix}$

44) નોવોલેકને કથા પ્રકારનો પોલીમર માનવામાં આવે છે ?

- (A) શાખીય
- (B) રેખીય
- (C) મિશ્રભંધિત
- (D) કુદરતી

45) સાંસ્કેષિત પોલીમર માટે કયો વિકલ્પ સાચો છે ?

- (A) $\overline{M_n} \geq \overline{M_w}$
- (B) $\overline{M_n} = \overline{M_w}$
- (C) $\overline{M_w} > \overline{M_n}$
- (D) $\overline{M_w} < \overline{M_n}$

46) કઈ ઔષધ બિનમાણક તથા વેહનાહરક છે ?

- (A) એસ્પિરીન તથા પેરાસિટામોલ
- (B) મોઇન્ઝ
- (C) પેનિસિલીન
- (D) વેરોનાલ

47) LAS કેવા પ્રકારનો પ્રક્ષાલક છે ?

રફ કાર્ય

- (i) એનાયનિક (ii) ટેટાયનિક (iii) બાયોસોફ્ટ (iv) બાયોહાઈડ
- (A) (i) અને (iii)
- (B) (i) અને (iv)
- (C) (ii) અને (iii)
- (D) (ii) અને (iv)

48) લેટોઝનું જળવિભાજન ક્યા ઉત્સેચક વ્યક્ત થાય છે ?

- (A) માલ્ટેઝ
- (B) ઈન્વોટેઝ
- (C) ઈમલ્લિન
- (D) ઝાયમેઝ

49) વિનાશી રક્ત અદ્યતા ક્યા વિટામીનની ઉણપથી થતો રોગ છે ?

- (A) એસ્કોર્બિક એસિડ
- (B) સાયનોકોબાલ એમાઇન
- (C) α - ટેકોફેરોલ
- (D) બાયોટિન

50) ન્યુકિલિકોટાઈડ માટે કયુ જોડાણ યોગ્ય છે ?

- (A) બેઈજ- ફોસ્ફેટ
- (B) શક્કરા-બેઈજ
- (C) શક્કરા-બેઈજ-ફોસ્ફેટ
- (D) ફોસ્ફેટ-શક્કરા-બેઈજ

052 (G)

(MARCH, 2019)
SCIENCE STREAM
(CLASS-XII)

(Part - B)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 50]

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જગ્યાવું.
- 2) આ પ્રક્રિપ્તના ભાગ-B માં ત્રણા વિભાગ છે. અને કુલ 1 થી 18 પ્રશ્નો આપેલા છે.
- 3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.
- 6) પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખવા.
- 7) વિદ્યાર્થીઓ જરૂર જણાય ત્યાં સાદા કેલ્ક્યુલેટર અને લોંગ ટેબલનો ઉપયોગ કરી શકશે.

વિભાગ-A

■ નીચે આપેલા 1 થી 8 સુધીના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે. [16]

- 1) સિલિકેનનું તાપમાન વધારતાં તેની વિદ્યુત વાહકતા વધે છે. કારણ આપો.
- 2) ઘેણમાં રહેલી આયરનની અશુદ્ધિને દૂર કરવાની રીત પ્રક્રિયા સમીકરણ આપી સમજવો.(આકૃતિ જરૂરી નથી.)
- 3) પાયરોફોસ્ફરીક એસિડ અને પેરોક્સો ડાય સલ્ફયુરિક એસિડ એસિડના બંધારણીય સૂત્ર દોરો.

અથવા

- Al_2O_3 ઉભયગુણી છે. તે પ્રક્રિયા સમીકરણ દ્વારા દર્શાવો.
- 4) સંકાંતિ ધાતુઓ અને તેના કેટલાક સંયોજનો ધન સ્થિતિમાં ઉદ્વિપ્કીય ગુણધર્મ ધરાવે છે. તે ટૂંકમાં સમજવો.
  - 5) અલ્યુકોઝના સંદર્ભમાં ભૂટારોટેશન સમજવો.(બંધારણ જરૂરી નથી.)

અથવા

પેપ્ટાઈડ બંધ એટલે શું ? ડાય પેપ્ટાઈડના ઉદાહરણ વડે પેપ્ટાઈડ બંધ સ્પષ્ટ કરો.

- 6) વ્યાખ્યા આપો.
  - 1) યોગશીલ હોમોપોટીભર
  - 2) પોલીમરાઈઝેશન અંશ
- 7) પોલીએસ્ટર વર્ગના બાયોડિગ્રેબલ પોલીમરની બનાવટ દર્શાવતી પ્રક્રિયા લખી આ પદાર્થમાં તેના મોનોમરના કયા ગુણધર્મો રહેલા છે. તે જણાવો.

- 8) કોલમ- I માં પદાર્�ો દર્શાવેલા છે જ્યારે કોલમ- II માં પદાર્થના ઉપયોગો દર્શાવેલા છે તો યોઝ રીતે કોલમ- I ના પદાર્થોને કોલમ (II) સાથે જોડો.

કોલમ- I

- 1) સોડિયમ બેન્જોએટ
- 2) ફ્યુરાસીન
- 3) એલીટિમ
- 4) BHT

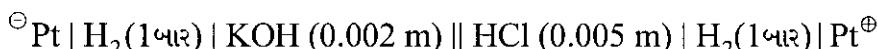
કોલમ- II

- (P) એસિડિટી નિવારવા.
- (Q) ખાદ્ય પદાર્થનું ઓક્સિડેશન અટકાવવા.
- (R) સપાટી પરનો મેલ દૂર કરવા.
- (S) ખાદ્ય પદાર્થને ફૂળથી બચાવવા.
- (T) જીવાળાનારી તરફે.
- (U) ગણપણ લાવવા માટે વપરાતો ફૃત્રિમ પદાર્થ.

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા 9 થી 14 સુધીના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે. [18]

- 9) 298 K તાપમાને નીચે આપેલા કોષનો પોટોનિયલ ગણો.

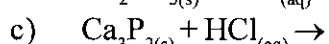
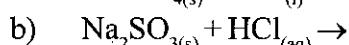
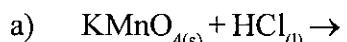

[298 K તાપમાને પાણીનો આયોનીક ગુણાકાર 1.0×10^{-14} છે.]

અથવા

સિલ્વર નાઇટ્રિના વિદ્યુત વિભાજન કોષમાં 5 એમ્પિયરનો વીજપ્રવાહ 2.5 કલાક માટે પસાર કરતાં કેથોડ પર કેટલી ચમચીઓ ઉપર સિલ્વરનો ઢોળ ચઢાવી શકાશે ? વિદ્યુત વિભાજન કોષની ક્ષમતા 80% છે. તથા એક ચમચી પર 0.01 ગ્રામ સિલ્વરનું પડ ચઢે છે. [Ag = 108 ગ્રામ/મોલ]

- 10) નીચેની પ્રક્રિયાઓ પૂર્ણ કરી સમતુલિત કરો.

- 11) નીચેનું કાર્બનિક પરીવર્તન યોઝ પરિસ્થિતિ સાથે ત્રણ તબક્કામાં લખો.

અનિલીનમાંથી 4-બ્રોમોએનિલીન

- 12) ભૌતિક અધિશોષણ અને રાસાયણિક અધિશોષણ વચ્ચેનો તફાવત લખો. (કોઈપણ છ મુદ્દા)

- 13) એસિટોનમાંથી અનુવર્તી આલેનની બનાવટ માટેની ત્રણ વિવિધ પ્રક્રિયાઓના માત્ર સમીકરણ લખો.

- 14) હૈફેન પ્રક્રિયાને બે ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 15 થી 18 સુધીના નિબંધલક્ષી પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના [16]
4 ગુણ છે.

- 15) અભિસરણ દ્વારા માટેના વોન્ટ-હોફના નિયમો લખી તેનું ગાણિતિક સ્વરૂપ દર્શાવો અને
અભિસરણ દ્વારા શોધવાનું સૂત્ર તારવો.
- 16) ફિનોલમાંથી નીચેના પદાર્થોની બનાવટના માત્ર પ્રક્રિયા સમીકરણ લખો.
- ફિનાઈલ એસિટેટ
  - બેન્ક્રિન
  - P - બ્રોમોફિનોલ
  - 1, 4 - બેન્જોક્રિવિનોન
- 17) નિયત તાપમાને $A + 2 B \rightarrow$ નિપજનો સંકલિત વેગ નક્કી કરવા કરેલા ત્રણ પ્રયોગોના પરીણામો
નીચે મુજબ છે.

પ્રયોગ ક્રમ	પ્રક્રિયકોની મૂળ સંદ્રતા (મોલ/લીટર)		પ્રક્રિયાનો મૂળ વેગ $-\frac{d[A]}{dt}$ મોલ/લીટર.સેકન્ડ ⁻¹
	[A] _o	[B] _o	
1	0.02	0.01	3.5×10^{-3}
2	0.02	0.02	1.4×10^{-2}
3	0.04	0.01	7.0×10^{-3}

- પ્રક્રિયાનો વિકલન વેગ નિયમ તારવો.
- પ્રક્રિયા ક્રમ ગણો.
- વેગ અચળાંકનું મૂલ્ય શોધો.

અથવા

27°C તાપમાને એક પ્રક્રિયાનો વેગ અચળાંક 3×10^{-3} મિનિટ⁻¹ છે. 47°C તાપમાને તેનું મૂલ્ય 9×10^{-3} મિનિટ⁻¹ છે. તો તે પ્રક્રિયાની સક્રિયકરણ ઉર્જી ગણો. તેમજ 308 K તાપમાને વેગ અચળાંકનું મૂલ્ય શોધો.

- 18) નિકલ (II) ના ટેટ્રા સાયનો સંકીર્ણ અને તેના ટેટ્રા કલોરાઇડો સંકીર્ણની ભૌમિતિક રૂચના ચુંબકીય ગુણધર્મોને આધારે સમજાવો. (બંધારણીય સૂત્રો દોરવા જરૂરી નથી.)

